

... alebo o chýbajúcom katechumenáte, mystagógii, reguli a následnej nemohúcnosti.

BOŽIE SLOVO:

(1 Kor 3,1-3 SSV)

Čítanie z 1. list sv. apoštola Pavla Korinťanom: *Ja som vám, bratia, nemohol hovoriť ako duchovným, ale ako telesným, ako nedospelým v Kristovi.* ² *Mlieko som vám dával piť namiesto pevného pokrmu, lebo by ste ho neboli zniesli. Ale ani teraz ešte neznesiete,* ³ *lebo ste ešte stále telesní.* Počuli sme Božie slovo!

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 439, 376, 392, 488)

Tak ako? Nezdoprímovali nás minulé katechézky trochu? Ak nie, je to dobré znamenie. Ak hej, ak sme sa cítili tak ako Korinťania v dnešnom krátkom úryvku, ako malé deti, ktoré náhodou sedia v miestnosti, kde sa rozoberajú veci dospelých a cítili sme, že na niečo také akosi nedostačujeme, že my sami, naša rodina, naše spoločenstvo akosi neseďi do toho, čo sme mali pred očami – potom je dôvodom to, že my sami sme najskôr nikdy neboli opravdivo evanjelizovaní. Prijali sme kresťanstvo – ale ako akúsi „vieru“, ako akýsi „svetonázor“, ako čosi, k čomu sa máme „hlásiť“ a „súhlasit“ s tým“ vo svojej mysli. A ešte ako súbor nejakých vecí, ktoré si máme zachovať: Ráno sa pomodliť modlitbičku a večer tiež, v piatok nejest' mäso a v nedeľu ísť na svätú omšu. Plus najmenej na veľkú noc ísť na spoveď a na veľké sviatky vari aj na sv. prijímanie. A bodka. Koniec. Žiaden Kristus. Žiaden Duch Svätý. Žiadna skúsenosť spoločenstva, skutočne založeného na Kristovi a nielen na ľudskej sympatii a náklonnosti, ako to je aj u ľudí sveta.

Dobre. Ak sme dnes zhromaždení a čítame túto katechézku, či už v malom spoločenstve, alebo v doma v kruhu rodiny, je to znak toho, že sme aspoň ako-tak tento handicap prekonali. Možno nie úplne, ale pracujeme na tom. Ale súčasne sme možno aj bezradní. Pretože – dobre, chceme žiť po kresťansky, chceme žiť skutočným duchovným životom. Čo to ale znamená? Nikto nás to nikdy neučil, že? Povedali nám: Modli sa, chod' v nedeľu na omšu, keď ti je ťažko, k Pánu Bohu sa utiekaj – a tým to skončilo, že? Nikto nás nevodieval do tajov duchovného života s Bohom. Celé toto ohromné umenie, ktoré je v Cirkvi za dve tisícročia jej veľkého dobrodružstva s Bohom nazhromaždené, je ako poklad zamknutý v truhlici a ukrytý v onej príslovčnej trinástej komnate nášho kresťanstva... dokonca aj pre nás kňazov, určite pre mnohých. Ako sa to mohlo stať?

Keby sme pokračovali v našom dumaní o tom, ako apoštolovať, po *predkatechumenáte* by nasledoval *katechumenát*. Ten sa už deje vo farnosti. Hovorí o ňom Katechizmus v jedinom hutnom bode toto: „*Katechumenát alebo formácia katechumenov má za cieľ umožniť im, aby ako odpoveď na Božiu iniciatívu a v spojení s určitým cirkevným spoločenstvom priviedli k zrelosti svoje obrátenie a svoju vieru. Ide o formáciu celého kresťanského života, ktorou „sa učeníci spájajú s Kristom, svojím Učiteľom. Preto treba katechumenov náležite zasväcovať do tajomstva spásy a do mravného života podľa evanjelia a posvätnými obradmi, ktoré sa majú sláviť postupne, treba ich uvádzať do života viery, liturgie a lásky Božieho ľudu.*“ (KKC 1248). Je to nesmierne dôležité obdobie, kedy dotýčaný obrátený človek svoje prvotné obrátenie privádza ku skutočnej zrelosti. Prvotné nadšenie sa mení na stabilné a trvalé rozhodnutie a zameranie vôle. Zoznamuje sa s tým, čo znamená byť kresťanom a začína formovať svoj život tak, aby do kresťanstva zapasoval.

Po katechumenáte nasleduje *mystagógia*, uvedenie do *tajomstiev*, čiže mystérií, ktorými sú sviatosti, ich úloha, poslanie, ale aj ich prijímanie a využívanie tak, aby nám boli na spásu a na zbožštenie sa. V ranej Cirkvi zaberala 40 dní od krstu katechumenov na Veľkú noc až po Nanebovstúpenie Pána.

Nakoniec prichádza *regula*, pravidlo života, s pomocou ktorého začíname napredovať po ceste, na ktorú sme krstom, eucharistiou a birmovaním vykročili. Obsahuje konkrétne pravidlá a konkrétne návody a schémy, ktoré môžeme objaviť už v najstarších kresťanských spisoch, napríklad Didaché spomína pôstnu prax najranejšej Cirkvi: „*Nech vaše pôsty nie sú ako pôsty pokrytco [= Židov]. Oni sa postia druhý a piaty deň po sobote (pondelok a štvrtok). Vy sa ale postíte vo štvrtý a v prípravný deň (streda a piatok).*“ A, ako naznačuje, tieto praktické pravidlá života siahajú ešte hlbšie, k praxi a životu Vyvoleného židovského ľudu. Tak, ako škola so svojim systémom učební, hodín, rozvrhu, učebníc, domácich úloh, písomiek a cvičení tvorí rámec, vďaka ktorému žiaci môžu študovať a vzrastať v poznaní, aj Cirkev ako škola má v praxi podobný rámec, *regulu*, v ktorom my, *učeníci*, čiže žiaci Krista, môžeme vzrastať v poznaní a v živote podľa Boha.

Problém je, že nám nič z toho najskôr odovzdané nebolo. V dnešnej dobe sú z nás v Cirkvi *záškoláci*. Neštudujeme, necvičíme, len sme pevne presvedčení, že na spásu nám stačí čosi už len „dodržat“ a „zachovávať“. Z Cirkvi *putujúcej* sme sa stali cirkvou *sediacom a čakajúcou*. Naše záškoláctvo dospelo tak ďaleko, že ho dokonca považujeme za normálne. *Podobáme sa obci, v ktorej nikto nechodí do školy, takže sama škola sa premenila na schátranú ruínu.* Aj my nielenže nie sme učeníkmi Pána, ale samotný *školský systém* Cirkvi, mechanizmus a ustanovizeň *učenictva*, v našich farnostiach zanikla a my, aj keby sme chceli byť *učeníkmi*, často ani nemôžeme, pretože nás to už nemá kto naučiť a nemáme to kde žiť. Sme „*ako ovce bez pastiera.*“ (Mt 9,36 SSV) Prijmite preto dnes pozvanie, aby sme sa na túto cestu vydali spoločne, ja aj Vy, pretože ja to potrebujem, určite a veľmi – a Vám to vari tiež nebude zbytočné... © Skúsme spoločne dohnať to, čo nám malo byť odovzdané a nebolo. Poďme sa spolu učiť, čo to znamená byť učeníkmi Pána!

DOMÁCA ÚLOHA:
1.: UVAŽOVANIE:

James Mallon vo svojej knihe *Premena farnosti – olomoucky arcibiskup Jan Graubner ju nakúpil a rozdal všetkým svojim kňazom ako povinné čítanie – konštatuje: „Vyučovanie vo viere je v dospelom veku vnímané ako niečo úplne dobrovoľné a rozhodne nie nevyhnutné. Považujeme ju za dôležitú u detí a dospievajúcich, ale z akéhosi dôvodu sme toho názoru, že dospelí sa už učiť, rásť a dozrievať nepotrebujú. Katechéza má v katolíckych kruhoch čo dočinenia s deťmi. Hoci naši laici majú lepšie vzdelanie a odbornosť, než tomu tak bolo kedykoľvek predtým, zodpovedajúce vzdelanie vo veciach viery, teológie, Písma svätého a duchovného života za nimi silne pokrívka. “* A potom pokračuje: „*Pojem učeník v gréčtine znie mathetes a je odvodený od slova manthanein, čo znamená „učiť sa“. Latinské slovo pre učeníka znie discipulus, čo naznačuje, že tento proces učenia sa nie je náhodný, ale vedomý a vyžaduje disciplínu.*“

Ako na to sme my konkrétne? Ako osoba? Rodina? Malé spoločenstvo? Nakolko sme *učeníci*?

2.: KONANIE:

Predstavte si človeka, ktorý študuje popri zamestnaní. Chodí do školy, zvyčajne cez vikendy na prednášky. Doma po večeroch sa učí skriptá a robí úlohy. Ak treba, robí aj praktické cvičenia. Chce to, záleží mu na tom a preto si na to čas proste vydeli a nájde. Jeho štúdium nie je niečo náhodné, niečo, čo „ak stihne“, tak môže „niečo si prečítať“. Je to naozajstné štúdium a on je naozajstný študent – a to všetko v rámci normálneho života, kde musí byť a je miesto aj pre rodinu, zamestnanie, domáce práce...

Záleží nám na tom, aby sme naučili od Ježiša umeniu kresťanskej svätosti? Naozaj to chceme? Sme ochotní si na to jednoducho vydeliť čas, ako onen študent?

Ak hej – ako bude v našom prípade vyzerat' naša škola? Kde ju nájdeme? Kde nájdeme systematické *prednášky*? Čo budú naše *skriptá*? Aké *cvičenia* nás čakajú a v čom? Skúste o tom spolu už vopred diskutovať – a tak sa predpripraviť na budúcu tému!